

Vairums Latvijas iedzīvotāju HIV infekcijas risku uz sevi neattiecina

Kā liecina informatīvajā kampaņā “HIV nešķiro, tas attiecas arī uz tevi!” izveidotā zināšanu testa rezultāti, kopumā Latvijas iedzīvotājiem ir samērā labas zināšanas par to, kā pasargāt sevi no HIV, kādi ir tā inficēšanas ceļi, kā arī par citiem ar HIV infekciju saistītiem jautājumiem. Taču jāsecina, ka vēl joprojām 85% aptaujāto saslimšanas risku uz sevi personīgi neattiecina, un nav uzskatījuši par nepieciešamu veikt HIV eksprestestu. Interesanti, ka tieši tādi paši rezultāti tika iegūti arī pirms diviem gadiem izveidotajā zināšanu testā. Uz jautājumu, vai ir zināms, kur Latvijā var veikt HIV eksprestestu, aptuveni puse aptaujāto atbildējuši apstiprinoši, tomēr arī tas nav veicinājis pieņemt lēmumu doties uz pārbaudi. Kā uzskata speciālisti, tas varētu būt skaidrojams ar iesīkstējušiem stereotipiem sabiedrībā par to, ka HIV infekcija ir tikai atsevišķu sabiedrības grupu slimība un uz citiem tā neattiecas. Statistika liecina ko citu – visbiežāk inficēšanās ar HIV notiek tieši dzimumattiecību laikā starp vīrieti un sievieti, tāpat mēdz būt gadījumi, kad viens otru inficē arī pastāvīgi dzimumpartneri. Vienīgais veids, kā būt drošam par savu un sev tuvo cilvēku veselību, ir veikt HIV testu.

Iespējams, ka vieglprātīgu attieksmi un nevēlēšanos pārbaudīties uz HIV veicina arī nepareizs priekšstats, ka HIV infekciju iespējams izārstēt – tā maldīgi uzskata 45% aptaujāto. Patiesībā HIV infekcija, vienreiz iekļuvusi cilvēka organismā, saglabājas tur visu mūžu, tomēr savlaicīgi uzsākot HIV ārstēšanu, ir iespējams būtiski aizkavēt HIV infekcijas attīstību un AIDS stadijas iestāšanos, turpinot dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Aptuveni trešdaļa aptaujāto ir pārliecināti, ka HIV inficētai grūtniecei noteikti piedzims inficēts mazulis, tomēr arī šis ir novecojis priekšstats. Ievērojot mediķu norādījumus un lietojot pretvīrusa medikamentus, grūtniecības laikā un, bērnaņam piedzimstot, mazuļa inficēšanās risks ir ļoti zems.

Analizējot aptaujas dalībnieku zināšanas par HIV un AIDS, jāsecina, ka lielākā daļa – gandrīz 80% zina, ka pastāv atšķirība starp HIV, kas ir imūndeficīta vīruss un AIDS, kas ir imūndeficīta sindroms un neārstēta HIV galējā stadija.

1.decembris ir Pasaules AIDS diena un, kā uzskata speciālisti, tas ir labs iemesls, lai mēs katrs mazliet vairāk aizdomātos par savu veselību un iedziļinātos vārdos “HIV nešķiro, tas attiecas arī uz Tevi!”. Lai būtu drošs par savu HIV statusu, veic HIV eksprestestu kādā no Latvijā esošajiem HIV profilakses punktiem, kur to iespējams izdarīt bez maksas, anonīmi un konfidenciali. Tuvāko HIV profilakses punktu meklē www.spkc.gov.lv sadaļā “HIV profilakses punkti”.

Vairāk informācijas: www.spkc.gov.lv

Šis raksts tapis kampaņā “HIV nešķiro – tas attiecas arī uz Tevi”, kuru īsteno Veselības ministrija un Slimību profilakses un kontroles centrs ar mērķi veicināt sabiedrības informētību par HIV infekciju.